

بنام خدا

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان سمنان
معاونت آموزشی دانشگاه
مرکز مطالعه و توسعه آموزش علوم پزشکی
دفتر توسعه آموزش دانشکده داروسازی

طرح دوره (Course Plan)

دانشکده	پزشکی □ دندانپزشکی □ داروسازی □ پرستاری □ پیراپزشکی □ توانبخشی □ بهداشت □ تغذیه و علوم غذایی □
گروه آموزشی	داروسازی
رشته / گرایش	داروسازی
مقطع تحصیلی	کاردانی □ کارشناسی پیوسته □ کارشناسی ناپیوسته □ کارشناسی ارشد □
فراگیران	دکترای حرفه ای □ دکترای تخصصی □
عنوان واحد درسی	آنالیز دستگاهی ۱
نوع واحد درسی	تئوری □ عملی □ کارآموزی □ کارورزی □
تعداد واحد / ساعت	تعداد واحد : ۳ زمان (ساعت) : ۵۱
کد درس	۶۵
پیش نیاز / هم نیاز	
نام و نام خانوادگی	دکتر بهزاد شهبازی
مدرس / مدرسین	دکتر فاطمه اکبری
رشته تحصیلی مدرس	زیست فناوری دارویی و فارماکوگنوزی
مقطع تحصیلی مدرس	PhD
رتبه علمی	استادیار
پست الکترونیک	b.shahbazi@semums.ac.ir
آدرس / شماره تماس	دانشگاه علوم پزشکی سمنان - دانشکده داروسازی
اهداف آموزشی	
هدف کلی	<p>در این درس دانشجویان با اصول زیر آشنا شوند.</p> <p>آشنایی با مبانی و قوانین مربوط به روش های اندازه گیری دستگاهی، آشنایی با اصول کلی روش های کروماتوگرافی کروماتوگرافی مایع، کروماتوگرافی گازی و توانایی بکارگیری آنها در تعیین مقدار و شناسایی مواد دارویی شیمیایی و طبیعی، سموم، ناخالصی ها</p> <p>آشنایی با مبانی طیف سنجی Vis-UV و بکارگیری آن در تعیین مقدار و خصوصیات شیمیایی مواد دارویی شیمیایی و طبیعی</p> <p>آشنایی با مبانی طیف سنجی جذب اتمی و بکارگیری آن در تعیین مقدار و شناسایی عناصر در مواد دارویی شیمیایی و طبیعی</p> <p>آشنایی با مبانی پلاریمتری و کاربرد آن در صنایع دارویی و شیمیایی</p> <p>-آشنایی با مبانی طیف سنجی IR و کاربرد آن در تعیین ساختار و شناسایی ترکیبات شیمیایی و طبیعی</p>
شرح درس	<p>شناسایی ساختار و تعیین مقدار یک ماده یا نمونه مجهول از اهمیت بالایی برخوردار است و شناسایی آن می تواند اطلاعات بسیار زیادی در زمینه های مختلف از جمله نوع ترکیب، فعالیت بیولوژیک احتمالی، سمیت احتمالی و ناخالصی های همراه آن در اختیار قرار دهد. در این درس بطور کلی با مبانی و قوانین مربوط به روش های اندازه</p>

گیری و تعیین ساختار دستگاهی و تکنیک های پیشرفته ای که برای جداسازی، شناسایی و تعیین مقدار ترکیبات شیمیایی و طبیعی در صنایع دارویی، آرایشی و بهداشتی، غذایی و سایرین مورد استفاده می باشد، آشنا می شویم			
در پایان برنامه آموزشی انتظار می رود فراگیر(ان) در حیطه های یادگیری به شرح ذیل مهارت به دست آورند:			
حیطه شناختی	حیطه عاطفی	حیطه روانی حرکتی	اهداف اختصاصی
<ul style="list-style-type: none"> دانشجو می تواند اصول و مبانی هر یک از روش های دستگاهی تدریس شده در این دوره را بیان نماید. دانشجو می تواند با توجه به ساختار ترکیب شیمیایی یک روش تشخیص کمی و کیفی برای شناسایی و تعیین مقدار آن پیشنهاد دهد دانشجو می تواند نتایج حاصل از هر روش دستگاهی را تحلیل و تفسیر نماید. دانشجو می تواند با استفاده از این مفاهیم آنالیز مواد دارویی، سموم و طبیعی را در مدیوم های مختلف انجام دهد. دانشجو می تواند با استفاده از این مفاهیم ناخالصی ها را در مدیوم های مختلف شناسایی نماید. دانشجو می تواند با استفاده از این مفاهیم روشی برای جداسازی و خالص سازی نمونه های دارویی، سموم و مواد بیولوژیک ارائه دهد. دانشجو می تواند به صورت تئوری راه های حل مسئله و توسعه و تکوین روش آنالیز را پیشنهاد دهد. 	<ul style="list-style-type: none"> با انگیزه در حین تدریس به درس گوش کند. در مباحث مطرح شده مشارکت داشته باشد. 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو می تواند ساختار ترکیب شیمیایی را ترسیم کند. 	
☐ سخنرانی و تدریس توسط استاد	☐ سخنرانی توسط دانشجو	☐ نمایش عملی	روش های تدریس
☐ پرسش و پاسخ	☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)	☐ کارگاه آموزشی	
☐ بحث گروهی	☐ بیمار شبیه سازی شده	☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)	
☐ ایفای نقش	☐ Bedside teaching	☐ آموزش مجازی	
☐ نقشه مفهومی Concept Map	☐ یادگیری مبتنی بر پروژه Project-Based Learning	☐	
سایر (لطفا قید نمایید) : -			
حضور و غیاب	تکالیف کلاسی	امتحانات	ضوابط آموزشی و سیاست های مدیریتی کلاس
سایر:-	اخلاق دانشجویی		

۱- کروماتوگرافی و طیف سنجی. تالیف دکتر عباس شفیعی

۲- نگرش بر طیف سنجی. دونالد ل، پاولی

-

برنامه عناوین درس در هر دوره

شماره جلسه	عناوین کلی درس در هر جلسه	تاریخ ارائه	ساعت ارائه	مدرس	مواد و وسایل آموزشی	*روش ارزیابی
۱	آشنایی با دانشجویان، تبیین طرح دوره و قوانین آن - آشنایی با مباحث و روش های آنالیز دستگاهی	۱۴۰۳/۰۶/۲۵	۱۵-۱۷	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۲	آشنایی با روش های آنالیز دستگاهی و کلاسیک - طبقه بندی روش های آنالیز دستگاهی	۱۴۰۳/۰۷/۰۱	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۳	-تعاریف طیف بینی جذب اتمی - مکانیسم جذب اتمی و اجزاء دستگاه	۱۴۰۳/۰۷/۰۸	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۴	انواع اتمایزر در جذب اتمی - مزاحمت های طیفی در جذب اتمی	۱۴۰۳/۰۷/۱۵	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۵	مبانی طیف سنجی فرابنفش - تعریف برهمکنش نور با ماده - اجزاء دستگاه طیف سنجی - UV مکانیسم جذب UV	۱۴۰۳/۰۷/۲۲	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۶	مبانی طیف سنجی فرابنفش - تعریف برهمکنش نور با ماده - اجزاء دستگاه طیف سنجی - UV مکانیسم جذب UV	۱۴۰۳/۰۷/۲۹	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۷	مبانی طیف سنجی فرابنفش - تعریف برهمکنش نور با ماده - اجزاء دستگاه طیف سنجی - UV مکانیسم جذب UV	۱۴۰۳/۰۸/۰۶	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۸	-مبانی طیف سنجی فلورسانس کاربرد روش طیف سنجی فلورسانس - تعیین طول موج گروه های عاملی ترکیبات آلی -	۱۴۰۳/۰۸/۱۳	۱۴-۱۶	دکتر شهبازی	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۹	آشنایی با مبانی، اجزای دستگاه HPLC، سیستم حلال، آماده سازی نمونه، تفسیر طیف کروماتوگرام (۱)	۱۴۰۳/۰۶/۲۵	۸-۱۰	دکتر فاطمه اکبری	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۱۰	آشنایی با مبانی، اجزای دستگاه HPLC، سیستم حلال، آماده سازی نمونه، تفسیر طیف کروماتوگرام (۲)	۱۴۰۳/۰۷/۰۱	۸-۱۰	دکتر فاطمه اکبری	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷
۱۱	آشنایی با مبانی، اجزای دستگاه HPLC، سیستم حلال، آماده سازی نمونه، تفسیر طیف کروماتوگرام (۳)	۱۴۰۳/۰۷/۰۸	۸-۱۰	دکتر فاطمه اکبری	پاورپوینت تخته	۱ و ۵ و ۷

۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۰۷/۱۵	اشنایی با مبانی، اجزای دستگاه HPLC، سیستم حلال، آماده سازی نمونه، تفسیر طیف کروماتوگرام (۴)	۱۲
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۰۷/۲۲	اشنایی با مبانی، اجزای دستگاه HPLC، سیستم حلال، آماده سازی نمونه، تفسیر طیف کروماتوگرام (۵)	۱۳
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۰۷/۲۹	انواع روش های کروماتوگرافی TLC: و Plate chromatography	۱۴
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۰۸/۰۶	گاز کروماتوگرافی (GC)	۱۵
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۰۸/۱۳	VLC و سایر روش های کروماتوگرافی	۱۶
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۸/۲۰	حل تمرین HPLC و تفسیر طیف کروماتوگرام (۱)	۱۷
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۸/۲۷	حل تمرین HPLC و تفسیر طیف کروماتوگرام (۲)	۱۸
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۹/۴	اشنایی با طیف سنجی مادون قرمز، انواع ارتعاش باند ها، ساختار ترکیبات کاربرد طیف سنجی مادون قرمز در داروسازی، تعیین مشخصات گروه های عاملی ترکیبات الی، حل مساله و تفسیر طیف	۱۹
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۹/۱۱	اشنایی با طیف سنجی مادون قرمز، انواع ارتعاش باند ها، ساختار ترکیبات کاربرد طیف سنجی مادون قرمز در داروسازی، تعیین مشخصات گروه های عاملی ترکیبات الی، حل مساله و تفسیر طیف	۲۰
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۹/۱۸	اشنایی با طیف سنجی مادون قرمز، انواع ارتعاش باند ها، ساختار ترکیبات کاربرد طیف سنجی مادون قرمز در داروسازی، تعیین مشخصات گروه های عاملی ترکیبات الی، حل مساله و تفسیر طیف	۲۱
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۹/۲۵	حل تمرین IR و تفسیر طیف های مادون قرمز	۲۲
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	۱۴۰۳/۱۰/۲	مبانی و اجزا دستگاه پلاریمتری، کاربرد در داروسازی، مبانی رفرکتومتری و اجزا دستگاه، ویژگی های مواد و کاربرد رفرکتومتری در داروسازی	۲۳
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	جلسه جبرانی	مبانی و اجزا دستگاه پلاریمتری، کاربرد در داروسازی، مبانی رفرکتومتری و اجزا	۲۴

				دستگاه، ویژگی های مواد و کاربرد رفرکتومتری در داروسازی	
۷ و ۵ و ۱	پاورپوینت تخته	دکتر فاطمه اکبری	۸-۱۰	جلسه جبرانی	۲۵ رفع اشکال

تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۳/۱۰/۲۲

تاریخ امتحان میان ترم: -

* توجه: لطفاً روش ارزشیابی (شماره مربوطه ذیل) به تفکیک عناوین درس را در جدول فوق در ستون مربوطه قید گردد.

* توجه: **حتماً بازم بندی نمرات برای هر روش ارزشیابی انتخاب شده قید شود (نمره از ۲۰)**

۱۷ نمره		۱- آزمون کتبی: الف: تشریحی (۱- گسترده پاسخ ۲- کوتاه پاسخ *) ب: عینی (۱- چند گزینه ای* ۲- جورکردنی ۳- صحیح / غلط)		روش ارزیابی
۴- مصاحبه (شفاهی)		۲- مشاهده عملکرد (چک لیست)		
۷- سایر (لطفاً قید نمایید):* تکلیف		۳- انجام تکالیف عملی و پروژه ۵- مشارکت کلاسی* ۶- آزمون (کوئیز) ۳ نمره		

امضاء:

تاریخ تکمیل فرم: ۱۴۰۳/۰۶/۲۰